

Transcriptie Jeanne van der Krabben-Verkooyen

**BHIC 's-Hertogenbosch
Archief Kommanderij van de Duitse Orde te Vught
Toegangsnummer 273, Inventarisnummer 132
Bestek bouw dak schip St. Lambertuskerk**

**Bestek voor mijn heere den
Commandeur, Pastoir, kerckmeesters ende
Regeerders van Vucht, omme te maken
den buijck van Sinte Lambertus kercke
aldaer.**

Inden iersten is den buijck van den kercke lanck 56 voet ende weijt 5 35 voet buijten wercks. Daerinne moeten noch geleijt worden twee sluijckbalcken. Den eenen aenden cruijskoooren ende den anderen aenden toren. Zullen lanck zijn den eenen 35 voet en den anderen 28 voet. Moeten swaer zijn 11 ende 9 duijm ende zullen comen van eendere hooghden als die andere twee die daer tegenwoirdich liggen.

Item op deze voirschreven vier balcken moeten comen vier vliergebonten, waer aff die balcken lanck moeten zijn 24 voet,(10?) ende 8 duijmen swaer. De stijlen zullen swaer zijn 11 voet, 8 ende 7 duijmen. De kerbeels zullen lanck zijn 8 voet van gelijcke swaerten als die stijlen.

Item op deze voirschreven gebonten noch vier gebonten, waer aff die balcken lanck moeten zijn 12 voet, 8 ende 7 duijmen swaer. De stijlen moeten lanck zijn 11 voet, 7 ende 6 duijm swaer ende die kerbeels van gelijcke swaerte als die stijlen lanck 6 voet.

Item op deze voirschreven gebonten vier scherstijlen boven inden naelde gewerckt ende beneden inden balck gewerckt met twee steeckbanden. Die scheerstijlen zullen lanck zijn 10 voet ende swaer 6 duijm viercant. Die steeckbanden sullen lanck zijn 6 voet, 5 ende 4 duijmen swaer, ende zullen op die hoecken van de balcken gewerckt worden twee stijlen oyck boven aen die scheerstijlen, omme enen gordinge daer tegens te brengen tusschen de naelde ende worm. De stijlen zullen lanck zijn 10 voet, 6 ende 5 duijm swaer.

Item op die mueren zullen comen dobbele platen, een op den binnencant ende een op die buijtencant vande mueren, zullen swaer zijn 6 ende 4 duijm ende op iegelijck 6 voet een calff gewerckt met woulsterten inde platen. Die calveren zullen swaer zijn 7 ende 5 duijmen. De muerplaten

sullen lanck zijn tot die cruijschooren toe gelijk t'verijsscht omme tot gelegender tijt daer aen te mogen timmeren ende het andere werck aen bevestigen.

Kantlijn pagina 1:

Anderen vinden beter te wezen dat men in de plaetsche van de calveren op die muerplaten zoude leggen blockeels, ende inde blockeels de gespen met pinnen gewerckt met haere stansoeren, ende dat de gorden oft lijsten met pinnen inde stijlen gewerckt gewerckt zouden worden, ende niet met woulsterten.

pag.2:

Item op d'ierste gebonten zullen die wormen swaer zijn 7 duymen viercant, die lengde naer den eijssche. Tusschen die muerplaet ende worm int midden een gordinge gewerckt met pinnen inde stijlen aen beijde de eijnden offe met woulsterten van buijten inde stijlen ingelaten, Die gordingen zullen swaer zijn 6 ende 5 duym, lanck naer den eijsschen ofte 18 voet. Die spreijbanden zullen lanck zijn 12 voet, 6 ende 5 duym swaer, ende vande balcken op de wormen sullen gewerckt worden steeckbanden, moeten swaer zijn 5 ende 4 duymen, lanck 8 voet ende moeten gewerckt worden met pinnen inden worm, ofte met woulsterten.

Item op die tweede gebonten zullen die wormen swaer zijn 6 duym viercant, lanck naar den eijssch. Int midden tusschen die beijde wormen moeten oyck gewerckt worden gordingen van gelijcke swaerte als die benedenste. Die steeckbanden ende spreijbanden al van gelijcke lengde ende swaerte als die benedenste.

Item die wormen ende naelden sullen buijten t'werck zoo vele oversteken, dat men d'ander werck daeraen bevestigen can als men tot gelegender tijt voirts wil timmeren.

Item den naelde zal swaer zijn 5 ende 4 duym, lanck naer den eijs ende in iegelijck gebont ofte scheerstijl gewerckt met twee spreijbanden, sullen swaer zijn 5 ende 4 duym, lanck 7 voeten.

Item inde affgangen moeten d'eerste balcken die op de mueren liggen lanck zijn 14 voet, 9 ende 8 duym swaer ende zullen naerde eijnden gewerckt worden met gangereels ende kerbeels neffens die muer nederwaerts. Die gangereels zullen lanck zijn 5 voet ende swaer 9 ende 5 duym. Die kerbeels zullen lanck zijn 4 voet 1/2. Die gangereels zullen van onderen gesteecken worden met een odyff (?).

Item op deze voirschreven balcken moet gewerckt worden een vliering, waer aff de stijlen lanck moeten zijn 9 voet, 8 duym diep ende 7 duym dick. De balcken moeten lanck

zijn 8 voet ende van gelijcke swaerte als de stijlen. Die kerbeels moeten lanck zijn 6 voet 1/2 ende van gelijcke swaerte als die stijlen.

pag. 3:

Item op deze vliergebonten moeten gewerckt worden scheerstijlen neffens die muer om hoog daer die naelden op rusten. Die scheerstijlen sullen lanck zijn 6 voet 1/2, swaer 6 ende 4 duym, ende in elcks gewerckt een steeckbandt yanden balck inde scheerstijl. De steeckbanden zullen lanck zijn 6 voet ende swaer 5 ende 4 duym. De naelde zal swaer zijn 4 ende 3 duym, lanck naar den eijssch, ende met twee spreijbanden in iegelijcken scheerstijl gewerckt. Die spreijbanden sullen lanck zijn 7 voet, swaer 5 ende 4 duym.

Item die wormen op deze vliergebonten zullen swaer zijn 6 duym viercant. Die spreijbanden zullen lanck zijn 9 voet ende swaer 5 ende 4 duym, ende die muerplaten zullen swaer zijn 5 ende 4 duym, die lengte naer den eijs, moeten oyck zijn dobbel platen, ende op iedere 6 voet gewerckt een calff gelijk boven. De calveren sullen swaer zijn 6 ende 5 duym, de lengde naer den eijssch.

Item d'opschueten sullen swaer zijn op drie duym viercant gesteken, aen ieder opschuet gewerckt een stansoen, het een eijnde inde binnenplaet met pinnen ende gaten, ende het ander eijnde tegens die opschuet, ende aldus gedaen aen beide sijden van t'werck, zoo wel boven als beneden, ende beneden als boven, ende d'opschueten zullen geset worden op 12 duym van malcanderen tusschen beide zoo veel int getal als daer van noode zullen wezen.

Item daertoe te leveren allen het berdt, te weten goet eijcken beerdt van 12 wt de voet gesteken ende niet meer. Dit altezamen sonder spijnt, raeffschel, roden olm off witten olm ende ander quat vierss (?). Dit alles sonder eenich bedroch, ende die cappe wederomme te brengen op zijn hoochde, gelijk die van te vooren geweest is, zoo wel die affhangen als die groot cappe.

Item daer toe te leveren allen die leijen zoo veel tot geheele werck van doen zal wezen, te weten goede groene ofte grauwe leijen genaempt sohaerskens ofte mertenvos, ende die te decken op zijn derde deel gelijk dat behoirt ende iegelijcke leyen genagelt met drie nagelen met oijck die vorsten daer toe te leveren ende de zelve te besetten gelijk dat behoirt.

pag. 4:

Item daer toe te leveren allen die nagels tot de timmeragie dienende als oyck mede die leydacknagels ende leynagels egeene wtgesondert, met oyck die anckers daertoe noodich zijnde, als aenden eenen grooten balck die daer noch geleijt moet worden, met oyck aende onderste balcken vande affhangen aen den eijnde naest die pileren.

Item zal oyck gehouden sijn soo verre deze timmeragie streckt die mueren boven te laten versen, zoo die te zeer ingewatert sijn vanden regen, zal de selve een lage ofte twee op moeten nemen naer dat het vereijstcht, ende wederomme gelijk laeten wercken soo wel d'affhangen als de hooge mueren, naer dat het verijsschen zal, dat die platen daer gelijcks op mogen liggen gelijk dat behoirt.

Item zal oyck gehouden sijn allen die mueren zoo verre deze timmeragie in sich begrijpt vande toren aen tot die cruijschoor toe te plaesteren ende witten, met oyck het geheel werck te vloeren, ende de plavuijsen daer toe te leveren, zoo vele nodich zullen sijn, te weten goede dobbel plavuijsen.

Item alzo de plaetsche onder den toren tenemael nodich zal wezen om der dienst Godts te hooren, ende noodich vertreck (?) te hebben, zullen de nabueren tot hunne laste, de mueren des torens conserveren, ende boven dicht maken om daer onder drooge te mogen schuijlen.